

มาตรฐานการสวนล้างลำไส้ทาง Colostomy

มาตรฐานที่ 1: ผู้ป่วย หรือญาติคลายความวิตกกังวล

เกณฑ์เชิงกระบวนการ	เกณฑ์เชิงผลลัพธ์
1.อธิบายให้ผู้ป่วย/ญาติ เข้าใจวัตถุประสงค์และความจำเป็นของ การสวนล้างทาง Colostomy 2.อธิบายให้ผู้ป่วย/ญาติ ทราบถึงขั้นตอนของการสวนล้างทาง Colostomy 3.เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย	1.ผู้ป่วย/ญาติ กล้าซักถามปัญหา 2.ผู้ป่วย/ญาติ ยอมรับและให้ความร่วมมือใน การสวนล้างทาง Colostomy

มาตรฐานที่ 2: ผู้ป่วยได้รับการสวนล้างทาง Colostomy อย่างถูกต้อง

เกณฑ์เชิงกระบวนการ	เกณฑ์เชิงผลลัพธ์
1.เตรียมอุปกรณ์ในการสวนล้างทาง Colostomy 1.1 ชุด Irrigation ประกอบด้วย ขามรูปไตใหญ่ ขามรูปไตกลาง Syringe Irrigate 1.2 สาย Cath ยางแดงขนาดต่างๆ -เด็กอายุ < 3 เดือนหรือน้ำหนักตัว < 5,000 gms.ใช้สาย Cath ยางแดง ขนาด 10Fr. -เด็กอายุ 3-12 เดือนหรือน้ำหนักตัว > 5,000 gms.ถึง 50 Kgs.ใช้สาย Cath ยางแดง ขนาด 10-12 Fr. -เด็กอายุ 12 เดือน- 2 ปีหรือน้ำหนักตัว 10-15 Kgs. ใช้สาย Cath ยางแดง ขนาด 12 Fr. -เด็กอายุ > 2 ปีหรือน้ำหนักตัว >15 Kgs.ใช้สาย Cath ยาง แดง ขนาด 12-14 Fr. -ผู้ใหญ่ใช้สาย Cath ยางแดง ขนาด 16-18 Fr. 1.3 ปริมาณ NSS ตามความเหมาะสมหรือตามแผนการรักษา สูตรคำนวณ NSS $\text{ในเด็ก} = \frac{\text{น้ำหนัก}}{2} \times 100$	1.อุปกรณ์ที่ใช้ในการสวนล้างทาง Colostomy ครบ เหมาะสม 2.สาย Cath ยางแดงที่ใช้สวนปละปริมาณ NSS ที่ใช้เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละคน 3.ขณะสวนสาย Cath ยางแดง อยู่ในตำแหน่งที่ ถูกต้อง 4.ขณะใส่สายสวน Colostomy ไม่มีเลือดออก

เกณฑ์เชิงกระบวนการ	เกณฑ์เชิงผลลัพธ์
<p>-เด็กอายุ < 3 เดือน หรือน้ำหนักตัว < 5,000 gms. ใช้ NSS ครั้งละ 3-5 cc. ปริมาณรวมไม่เกิน 200 cc.</p> <p>-เด็กอายุ 3-12 เดือนหรือน้ำหนักตัว > 5,000 gms.-10Kgs. ใช้ NSS ครั้งละ 10 cc. ปริมาณรวมไม่เกิน 500-800 cc.</p>	
<p>-เด็กอายุ 12 เดือน- 2 ปีหรือน้ำหนักตัว 10-15 Kgs.ใช้ NSS ครั้งละ 20 cc. ปริมาณรวมไม่เกิน 1,000 cc.</p> <p>-เด็กอายุ > 2 ปีหรือน้ำหนักตัว >15 Kgs.ใช้ NSS ครั้งละ 20 cc. ปริมาณรวมไม่เกิน 2,000 cc.</p> <p>-ผู้ใหญ่กรณีใช้หม้อนอน ปริมาณรวม1,000- 2,000 cc.</p> <p>1.4 ถู่มือสะอาด 1คู่</p> <p>1.5 สารหล่อลื่นเช่น Vaseline, K-Y Jelly</p> <p>1.6 ถูกระดากหรือซามรูปไตสำหรับใส่ของเปื้อนหรือขยะ</p> <p>1.7 ผ้ายางหรือผ้าพลาสติกกันเปื้อน</p> <p>1.8 หม้อสวนพร้อมสายยาง</p> <p>1.9 เสาวขนวนน้ำเกลือ</p> <p>2.สวนล้างลำไส้ทาง Colostomy ด้วยความระมัดระวัง ดังนี้</p> <p>2.1 จัดทำให้ผู้ป่วยนอนหงาย หรือนอนตะแคงข้างที่มี Colostomy และหนุนศีรษะให้สูงขึ้นเล็กน้อย</p> <p>2.2 ปูผ้ายางหรือผ้าพลาสติกกันเปื้อน</p> <p>2.3 จัดวางอุปกรณ์ให้หยิบใช้ได้สะดวก เช่น วางซามรูปไตไว้ใกล้หน้าห้องของผู้ป่วยด้านที่มี Colostomy</p> <p>2.4 ดึง Dressing หรือดึง Colostomy Bag ใส่ภาชนะที่เตรียมไว้ในถูกระดากหรือซามรูปไต</p> <p>2.5 ล้างมือและสวมถุงมือ</p> <p>2.6หล่อลื่นปลายสายสวนยางแดงด้วย Vaseline หรือ KY Jelly</p> <p>2.7 สอดสายยางที่หล่อลื่นแล้วลงใน Stoma สำหรับเด็กเล็ก สอดสายยางให้ลึกเท่ากับการทำ Rectal Lavage คือประมาณ 1-1.5 นิ้วฟุต ในเด็กโต สอดสายยางลึกประมาณประมาณ 4-6</p>	

เกณฑ์เชิงกระบวนการ	เกณฑ์เชิงผลลัพธ์
<p>นิ้วฟูต ถ้าขณะที่สอดสายยางรู้สึกว่ามีแรงต้านต้งดึงสายยางออก เพื่อป้องกันการระคายเคืองลำไส้</p> <p>2.8 ใช้ Syringe ดูด NSS ต่อเข้ากับสายสวนยางแดงฉีด NSS เข้าไปช้าๆด้วยความระมัดระวัง แล้วดูดออก ทำเช่นนี้จนกว่าน้ำที่สวนล้าง (NSS) ที่ออกมาใส หรือเท่ากับปริมาณน้ำที่ใส่เข้าไป ถ้าดูดไม่ออกและมีแรงต้าน ให้ปลด Syringe ออกแล้วขยับสายยางหรือเปลี่ยนท่านอนผู้ป่วย NSS จะไหลออกมาเอง ถ้ายังไม่ออกให้หยุดสวนแล้วรายงานแพทย์</p>	
<p>2.9 กรณีสวนล้างด้วยหม้อสวน (ผู้ใหญ่)</p> <ul style="list-style-type: none"> -จัดให้ผู้ป่วยนั่งหรือนอนซิดริมเตียงในท่า Semi Fowler's หรือ Fowler's position หรือให้ผู้ป่วยนั่งโถส้วม เปิดผ้าเฉพาะบริเวณที่ต้องการ -แขวนหม้อนอนให้สูงจากระดับรูเปิดของลำไส้ประมาณ 12 นิ้ว -หล่อลื่นสายยาง และสอดเข้าไปในรูเปิดของลำไส้ ลึกประมาณ 4-6 นิ้วฟูตด้วยความระมัดระวัง -ปล่อย NSS ให้ไหลลงตามแรงดึงดูดของโลกอย่างช้าๆประมาณ 500 cc. ขณะทำ ถ้าผู้ป่วยมีอาการปวดท้องคล้ายเป็นตะคริว ให้แขวนหม้อสวนต่ำลงและลดอัตราการไหลของ NSS ให้ช้าลง <p>เมื่อ NSS ไหลเข้าไปหมด ดึงสายยางออกปล่อยให้ น้ำที่สวนล้างและอุจจาระไหลออกมาจนหมด</p> <p>2.10 สวนเสร็จแล้ว ทำความสะอาดรอบ Stoma ด้วย NSS หรือให้ผู้ป่วยอาบน้ำ เช็ดให้แห้ง</p> <p>2.11 ทำแผล Colostomy และปิด Colostomy Bag ตามปกติ</p> <p>2.12 บันทึกผลการสวนล้างลำไส้ทาง Colostomy ปริมาณ NSS ที่ใช้ และลักษณะอุจจาระที่ออกมาใน Nurse's note รวมทั้งอาการทั่วไปของผู้ป่วย</p>	

มาตรฐานที่ 3: ผู้ป่วยปลอดภัยจากการเกิดลำไส้ทะลุ หรือการขาดของเนื้อเยื่อ

เกณฑ์เชิงกระบวนการ	เกณฑ์เชิงผลลัพธ์
<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกสายสวนให้มีขนาดเหมาะสมกับผู้ป่วย 2. ปริมาณ NSS ที่ใช้สวน มีอุณหภูมิและปริมาณเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละคน 3. ใส่สายสวนด้วยความนุ่มนวล ถ้ามีแรงต้านให้ดึงสายยางออก รอสักครู่แล้วใส่ใหม่ กรณีใส่สายสวนไม่เข้าหรือมีการอุดตันของ Stoma ห้ามดันสายแรงๆ ให้ใช้นิ้วมือถ่าง หากไม่ได้ผล รายงานแพทย์ทันที 4. ถ้าคุดน้ำที่สวนล่างไม่ออก และมีแรงต้าน อย่าพยายามใช้แรงคุดให้ขยับสายยางหรือเปลี่ยนท่าผู้ป่วย 5. ประเมินอาการผิดปกติ เช่น ท้องอืดมาก ปวดท้อง เด็กร้องไห้มากผิดปกติหรือซึมลง หรือมีเลือดออกจากลำไส้ ให้วัดสัญญาณชีพและรายงานแพทย์ทันที 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ป่วยไม่มีอาการปวดท้อง หรือท้องอืดมากผิดปกติ 2. ไม่มีเลือดออกจากลำไส้ 3. หลังสวน สามารถถ่ายอุจจาระทาง Colostomy ได้ปกติ ไม่มีการอุดตัน 4. สัญญาณชีพปกติ

บรรณานุกรม

ปราณีต ส่งวัฒนา,ชุลีกร แสนสบาย ,สุมาลี วัจนากร.มาตรฐานการสวนล้างลำไส้ทาง Colostomy.

ใน: พิกุลรัตน์ วงศ์พานิชย์,บรรณาธิการ. มาตรฐานการพยาบาล3. พิมพ์ครั้งที่2. สงขลา:

ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์;2550. หน้า 212-216.